

*”Tolvprofetboken” (The
Minor Prophets)*

- Från Hosea till Malaki

Hosea – profeten med det brustna hjärtat:

- Profeterade länge, i norra kungariket, 700-tt f Kr
- Förelöpare till Jeremia, den gråtande profeten

Temat:

- Synd bryter inte bara Guds lag utan krossar hans hjärta
- Utanpå kan allt se väl ut, men inuti kan synden rasa

Hosea-texter i urval:

1:2

2:21-23

4:1

6:1-3, 6

10:12

11:8-9

Joel – profeten med pest & plågor:

- Mycket lite känt biografiskt, troligen i Jerusalem, 800-tt f Kr? = mkt tidig skriftprofet?, ev präst, fokus på södra kungariket
- 23 verser av Joels totalt 73 har paralleller i andra GT-skrifter

Temat:

- "Herrens dag är nära" – och den är inte bara ljus utan mörk
- Guds folks fiender, assyrierna & babylonierna, är inget jämfört med Fienden i den yttersta tiden

Joel-texter i urval:

1:4, 14-15

2:1-2, 12-13, 23

2:28-32

3:1-2, 10, 18-20

Amos – kusinen från landet:

- Inga mirakler, men pekade på Guds ord, profeterade för en generation som aldrig mött motgångar
- Enkel bondpojke, fåraherde från Tekoa, 700-tt f Kr

Temat:

- Inga allianser tillräckliga, Gud är vårt enda försvar & skydd
- De rika skor sig på de fattiga, de religiösa hycklar – men Gud ska döma

Amos-texter i urval:

1:3, 2:6, 3:7

4:10 (h), 12 (h)

5:4, 18, 21-24

6: 6 (h)

8:11-12

9:13ff

Obadja – Edom ska dömas!

- 500-talet?, okänd biografi, profeterade för sydriket Juda
- Kortaste boken/profeten, endast 21 verser

Temman:

- Jakob – Esau, Israel – Edom,
Jerusalem – Petra, Löftet –
förbannelsen
- Det oresonliga hatets kraft,
antisemitism – motsats:
välsignelse från Herren

Obadja-texter i urval:

vers 15, 21

Jona – den upproriske profeten:

- Hedningarnas förste apostel
- Nordriket, ca 700-talet, mkt tidig berättelse, en del menar mytisk – men Jesus utgår från Jona & valens existens (liknelse: Mt 12:40)

Temat:

- Gud älskar hedningarna
- Var säker på att du verkligen känner Gud
- Viktig symbolhändelse: tidig bild av Jesu död & uppståndelse

Jona-texter i urval:

(hela berättelsen!)

2:2, 7 (h), 10 (h), 11

4:2 (h) – 4, 9-11

Mika – en berättelse om två städer:

- Samtida med Jesaja, 700-tt f Kr, "lantis", profeterade främst till Juda i söder
- Gick till rätta med orättfärdig lyx, uppmaning återvända till Herren – både politiska & religiösa ledare

Temat:

- Såväl stad som landsbygd gör sig skyldig till synd
- Gud sparar alltid en kvarleva, en glimt av framtidshopp, den Kommande Messias – Kungen
- Se upp med falska profeter ("Allt är väl, allt är väl!")

Mika-texter i urval:

2:6, 12-13

3:2, 9

4:2-5

5:2-4

6:8

Nahum – ”Adjö, Nineve!”

- Sparsmakad biografi, Nahum = tröstare (Jfr Johannes döparen – uppdraget viktigare än personen)
- 600-tt f Kr, miljö: hotet från den fruktansvärda Assyrien & det gudlösa Nineve (Jfr Jona – även Big Ben, Eiffeltornet osv)

Temat:

- Det finns en gräns för ondskan
(Jfr Nineves fall 612 f Kr)
- Håll ut! Gud ser och griper in när
det är tid!
- Akta dig dock för skadeglädje,
känn hellre sorg & medlidande

Nahum-texter i urval:

1:15

Habackuk – profeten med problem:

- Har kallats GT:s Tomas Tvivlare, mkt problemfokuserad, i team med Jeremia den gråtande profeten?
- Nytt världsherravälde: Babylon!
- Liten biografi, 600-tt, namnet = att omsluta

Temat:

- Habackuk tog Guds folk & omslöt dem med nåd
- 2 frågor:
- Varför tillåter Gud sitt eget folk att bråka?
- Hur kan Gud tillåta de orättfärdiga att blomstra OCH t o m vara Guds straffande redskap?

Habakkuk-texter i urval:

2:2-4

3:2, 18

Sefanja – den kungliga profeten:

- Profeterade under gudfruktige kungen Josia i Juda (600-tt f Kr)
- Dock: hot fr. assyrierna, babylonierna & egyptierna
- Inre hot: ALL form av ondska praktiserades i landet

Temat:

- Reform eller revolution?
- Var börjar förändringen – i hjärtat eller i det yttre?
- Framtiden! Herrens dag! Hela världens befrielse – och dom...!

Sefanja-texter i urval:

1:12

2:3

3:9, 20

Haggai – ”En sak i taget”

- Ännu en ny (ond) världsmakt:
Babylon, 500-tt f Kr, judarna i exil
– men lärt sig leva där, hade det
rätt bra...
- Haggais uppgift: Återvänd! Bygg
upp Jerusalem! Inte populärt...

Temat:

- Fångenskap, exil, underläge – hur hanterar vi detta? Assimilation eller kamp?
- Liknöjdhet, likgiltighet...
- Bryt upp! Starta nytt! När är det dags?

Haggai-texter i urval:

1:4-6, 8

2:5-6, 8-10

2:24

Sakarja – ”Se framåt”

- Haggai: gammal, Sakarja: ung man med visioner: såg hela världshistoriens slut i sina profetior, centrum i Jesus
- Sakarja = Gud kommer ihåg, predikant, tempelman

Temat:

- Ta profetiorna på allvar!
- Framtiden är i Guds hand!
- Guds rike ska komma till jorden,
en Messias & ett nytt tempel!
- Var redo!

Sakarja-texter i urval:

2:8-11

3:8 (h)

4:6, 8:4-8

9:9-10, 11:13-14

12:10, 13:7 (h)

14:4

Malaki – det är alltid som mörkast före gryningen

- Sista GT-profeten, brygga över till NT & Johannes döparen
- Vet ej mkt om honom
- Malaki = budbärare eller missionär

Temat:

- Guds tystnad
- Klarar vi av valet mellan väckelse eller katastrof?
- Fädernas hjärtan ska vändas mot barnen, och vice versa... Vår tid?

Malaki-texter i urval:

1:2

3:7(h) – 10

4:2, 5-6

2 påminnelser:

1. Allt grundar sig i Guds nåd!
2. Vi är alltid beroende av Guds helige Ande!

Andedopet är en viktig *början*, men den dagliga, kontinuerliga andeuppfyllelsen är den viktiga *fortsättningen*. De hör ihop!

Gåvor – kännetecken:

- I. En gåva är en present.
- II. En gåva måste inte återgäldas.
- III. En gåva är en present oavsett motiven.

IV. En gåva kan se ut på många sätt:

- andliga nådegåvor, 1 Kor 12
- tjänstegåvor, Ef 4
- praktiska gåvor, Rom 12
- konstnärliga gåvor, ex 2 Mos

31

V. En gåva kan i princip användas *när* som helst, *var* som helst & av *vilken* kristen som helst. Dock *inte* hur som helst...

Var inte rädd!

Vi övar på varandra som syskon!

Kan man verkligen göra bort sig
som kristen?

Krossa perfektionismen!

Bättre med rätt praktik än rätt
teori, eller?

Läs Matt 25: liknelsen om
punden/talenterna.

Läs gärna också:

-Gal 3:26-29

- Kol 3:9-17

-Ef 4:4-14